

Prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău (Jud. E. Silivestru)

Dosar nr. 2ac-1115/16

DECIZIE

07 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Guzun

Judecătorii:

Iurie Cotruță și Natalia Simciuc

Grefier

Tatiana Vozian

examinând în ședință publică apelul declarat de SRL „XXXXXXXXX” împotriva hotărârii Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „XXXXXXXXX” către SRL „XXXXXXXXX” cu privire la încasarea datoriei și acțiunea reconvențională a SRL „XXXXXXXXX” către SRL „XXXXXXXXX” cu privire la declararea nulă a actului de verificare a decontărilor reciproce, repunerea în termen și repararea prejudiciului material –

A c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

La 29 aprilie 2014, SRL „XXXXXXXXX”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „XXXXXXXXX” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a penalității.

În motivarea acțiunii, a invocat că, la 24 august 2009, SRL „XXXXXXXXX” și SRL „XXXXXXXXX” au încheiat contractul de vânzare-cumpărare cu nr. 31/240809 a materialelor pentru vinificație. În temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 31/240809 și a facturilor fiscale: nr. SW2358905 din 04 septembrie 2009, nr. SW2358928 din 10 septembrie 2009, nr. SW2358945 din 16 septembrie 2009, nr. SW2358986 din 02 octombrie 2009, nr. SW2358989 din 02 octombrie 2009, nr. SU2864764 din 27 octombrie 2009, nr. SU2864765 din 10 noiembrie 2009, nr. SU2864770 din 11 noiembrie 2009, nr. SU2864780 din 16 noiembrie 2009, nr. SU2864793 din 27 noiembrie 2009, nr. SU2864795 din 30 noiembrie 2009, nr. SU3173137 din 08 ianuarie 2010, nr. SU3173165 din 19 februarie 2010, nr. SU3173170 din 25 februarie 2010, nr. SU3173182 din 05 martie 2010, nr. SU3173474 din 23 martie 2010, nr. SU3173488 din 14 aprilie 2010, nr. SU3456203 din 21 aprilie 2010, reclamantul a livrat pârâtului marfa în valoare totală de 1 728 181 lei și 26 bani.

Afirmă că, potrivit pct. 5 al contractului de vânzare-cumpărare, datoria respectivă, urma a fi achitată până la 01 martie 2010. Din datoria în cauză, pârâtul a achitat doar suma de 564 392 lei și 60 bani, iar datoria în sumă de 1 163 788 lei și 66 bani nu a fost achitată până în prezent.

Indică că, la 30 aprilie 2011, prin actul de verificare a decontărilor, pârâtul a confirmat existența datoriei față de reclamant, în mărime totală de 1 163 788 lei și 66 bani.

Specifică reclamantul că, pentru neachitarea în termen a datoriei în mărime de 1 163 788 lei și 66 bani, a fost calculată și o penalitate, în mărime de 1 768 958 lei și 82 bani. Astfel, suma totală constituită din datorie, dobânda de întârziere și penalitate este în mărime de 3 653 467 lei și 47 bani.

Comunică că, în vederea soluționării amiabile a litigiului, a expediat în adresa pârâtului o cerere, solicitând achitarea datoriei totale în mărime de 3 653 467 lei și 47 bani, însă până în prezent, nu s-a întreprins nici o acțiune în acest sens.

Solicită, încasarea datoriei din contul SRL „XXXXXXXXX” în beneficiul său în mărime de 1 163 788,66 lei, dobânda de întârziere în sumă de 720 719, 99 lei, penalitățile în sumă de 1 768 958, 82 lei, prejudiciul cauzat prin creșterea inflației în sumă de 276 981, 71 lei, iar în total suma de 3 930 449,18 lei și încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

Pe parcursul examinării cauzei, la data de 22 octombrie 2014, SC "XXXXXXXXXX" SRL a înaintat cerere reconvențională împotriva SC "XXXXXXXXXX" SRL prin care a solicitat declararea nulă, în baza art. 226 CC, al Actului de verificare a decontărilor reciproce din 30 aprilie 2011 ca fiind semnat din partea SC „XXXXXXXXXX” SRL de o persoană neîmputernicită; repunerea SC „XXXXXXXXXX” SRL în termen referitor la cerința privind încasarea din contul SC „XXXXXXXXXX” SRL în folosul SC „XXXXXXXXXX” SRL a prejudiciului cauzat în sumă de 187 950 dolari.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea judecătorească Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, acțiunea inițială a fost respinsă ca fiind tardivă, iar cea reconvențională a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Invocând ilegalitatea acestei hotărâri, la data de 08 august 2015, „XXXXXXXXXX” SRL a declarat apel, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii inițiale, cu emiterea în această parte unei hotărâri, prin care acțiunea inițială să fie admisă în sensul declarat.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, SRL "XXXXXXXXXX" a indicat, că nu este de acord cu soluția instanței și a invocat că, aceasta este parțial neîntemeiată și urmează a fi casată pe motiv că, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin, de asemenea, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții la proces, analizând motivele invocate în cererea de apel și studiind materialele cauzei, Colegiul civil consideră apelul neîntemeiat și pasibil de a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 al.(1) lit. a) CPC al RM, instanța de apel după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Art. 130 CPC al RM statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Din materialele cauzei rezultă, că la data de 24 august 2009 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a materialelor de vinificație nr. 31/240809 între "XXXXXXXXXX" SRL și SC "XXXXXXXXXX" SRL. Reclamantul a livrat pârâtului marfa în valoare totală de 1 728 181, 26 lei.

Potrivit pct. 5 al contractului sus menționat, datoria urma să fie achitată până la data de 01 martie 2010 (f.d 9-12).

Conform prevederilor art. 512 alin. (1) CC al RM, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit dispozițiilor art.514 CC al RM, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Articolul 572 alin. (1) și (2) CC al RM prevede că temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu dispoziția art. 93 al Codului Fiscal, livrare de mărfuri este transmiterea dreptului de proprietate asupra mărfurilor prin comercializarea lor, schimb, transmitere gratuită, transmitere cu plată parțială, împrumutul bunurilor fungibile, cu excepția mijloacelor bănești, achitarea salariului în expresie naturală, prin alte plăți în expresie naturală, prin comercializarea mărfurilor gajate în numele debitorului gajist, prin transmiterea mărfurilor în baza contractului de leasing financiar; transmitere a mărfurilor de către comitent comisionarului, de către comisionar cumpărătorului, de către furnizor comisionarului și de către comisionar comitentului în cadrul

realizării contractului de comision.

Astfel, reieșind din normele legale în coraport cu situația de fapt, rezultă că, SRL "XXXXXXXXXX" a pus la dispoziția SRL "XXXXXXXXXX" bunul contractat prin actul juridic perfectat la data de 24 august 2009, iar pârâtul urma să opereze achitarea bunului în condițiile stabilite de către părți.

Potrivit art. 267 CC al RM, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată a dreptului încălcat este de 3 ani, începutul curgerii termenului de prescripție extinctivă fiind calculat potrivit dispoziției art. 272 CC al RM.

Conform art. 264 CC al RM, termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Astfel, conform normelor vizate, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, dreptul la acțiune operându-se de la data de când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului, și/sau în raporturile juridice în care nu este stipulat termenul executării obligației sau în care executarea poate fi cerută oricând, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data când debitorul trebuie să execute obligația.

De asemenea, potrivit normei inserate la alin. 4 al art. 116 Cod de Procedură Civilă repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură. În același context dispoziția art. 279 al. 2 Codului Civil stipulează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât dacă partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de prescripție.

Conform jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, Curtea a reiterat că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa cum este garantat de articolul 6 §1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante, iar unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice. Cu referință la termenele de prescripție, Curtea a notat că înaintarea unei acțiuni în pofida expirării termenului general de prescripție sunt contrare articolului 6 al Convenției, deoarece ele permit instanțelor judecătorești să continue examinarea unei cauze, circumstanță apreciată drept contrară art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului. Curtea consideră că la îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil, iar rolul jucat de termenele de prescripție este de o importanță majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante (Brumărescu v. Romania, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII și Roșca v. Moldova, nr.6267/02, §24, 22 martie 2005).

La caz, Colegiul civil, apreciază ca întemeiate, constatările instanței de fond, potrivit cărora termenul de prescripție în litigiul dat a început să curgă din 01 martie 2010, în condițiile în care a știut cu certitudine despre circumstanțele cauzei semnând contractul nr. 31/240809. Prin urmare termenul în acest sens, a expirat la 01.03.2013.

Similar, în cazul în care se calculează termenul de prescripție de la data achitării mărfii care este prevăzută în pct. 5 al contractului și anume: 40 % din valoarea mărfii ca gaj până la 27 septembrie 2009, iar 60 % în termen de până la 01 martie 2010, din momentul primirii mărfii, calcularea termenului denotă expirarea acestuia în martie 2013, pe când acțiunea a fost depusă în instanța de judecată abia la data de 29 aprilie 2014.

Colegiul civil reține că potrivit art. 666 CC al RM, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 61 CC al RM, persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile și își execută obligațiile prin administrator.

Astfel, rezultă cert că, în raporturile contractuale, reprezentantul persoanei juridice este administratorul, cu excepția cazului când acesta a transmis împuternicirile sale unei alte persoane.

Cît privește contabilul societății acesta are obligația de a asigura evidența contabilă, care este un sistem complex de colectare, identificare, grupare, prelucrare, înregistrare, generalizare a elementelor contabile și de raportare financiară.

În contextul dat, actul de verificare din XXXXXXXXXXX, semnat de către contabilii entităților se prezintă ca un act intern ce se referă la activitatea de ținere a contabilității și nu poate fi calificat de instanță ca acțiuni ale debitorului din care rezultă, că recunoaște datoria.

Astfel, acesta este doar un înscris care demonstrează situația decontărilor reciproce la data de 30 aprilie 2011 între "XXXXXXXXXX" SRL și "XXXXXXXXXX" SRL.

La caz, instanței nu i-au fost prezentate careva probe, din care ar rezulta faptul că imputernicirile administratorului de a reprezenta societatea în raport cu terții au fost transmise contabilului în litigiul dat.

În acest sens, instanța de judecată corect a statuat asupra necesității, respingerii ca tardivă a cererii de chemare în judecată depusă de „XXXXXXXXXX” SRL către SC „XXXXXXXXXX” SRL privind încasarea datoriei.

În contextul celor expuse, având în vedere faptul că, hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, emisă conform prevederilor art. 239 CPC al RM, iar motivele invocate în apel sunt neîntemeiate, colegiul civil a ajuns la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe, fără modificări.

În conformitate cu art. 385 al.(1) lit. a), art. 390 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău -

A D E C I S:

Se respinge apelul declarat de SRL „XXXXXXXXXX”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 iulie 2015, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „XXXXXXXXXX” către SRL „XXXXXXXXXX” cu privire la încasarea datoriei și acțiunea reconvențională a SRL „XXXXXXXXXX” către SRL „XXXXXXXXXX” cu privire la declararea nulă a actului de verificare a decontărilor reciproce, fără modificări.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul Curții Supreme de Justiție, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului, judecătorul

Maria Guzun

Judecătorii :

Iurie Cotruță

Natalia Simciuc

